




Velkommen til Panther

Find ud af, hvad du kan gøre med Mac OS X
og Mac OS X-programmer

 Apple Computer, Inc.
© 2004 Apple Computer, Inc. Alle rettigheder
forbeholdes.

Apple-logoet er et varemærke tilhørende Apple Computer, Inc. og registreret i USA og andre lande. Brugen af Apple-logoet på tastaturet til kommercielle formål uden skriftlig tilladelse fra Apple Computer kan krænke varemærkerettighederne samt være konkurrenceforvridende og i strid med dansk lovgivning.

Apple, Apple-logoet, iLife, iMovie, iTunes, Mac og Mac OS er varemærker tilhørende Apple Computer, Inc. og registreret i USA og andre lande. Finder, GarageBand, iDVD, iPhoto, iPod, iSight, Panther, Safari, SnapBack og SuperDrive er varemærker tilhørende Apple Computer, Inc. .Mac er et servicemærke tilhørende Apple Computer, Inc.

Da Apple ofte frigiver nye versioner og opdateringer til software, kan illustrationerne i denne håndbog variere i forhold til det, der vises på skærmen.

Velkommen til Panther

Mac OS X fungerer helt på dine præmisser. Det er enkelt, men alligevel kraftfuldt, så du hurtigt og let kan chatte med dine venner, rydde op på skrivebordet, organisere dit fotoalbum og udføre ti andre ting på samme tid.

Skift brugere uden at slutte dine programmer.

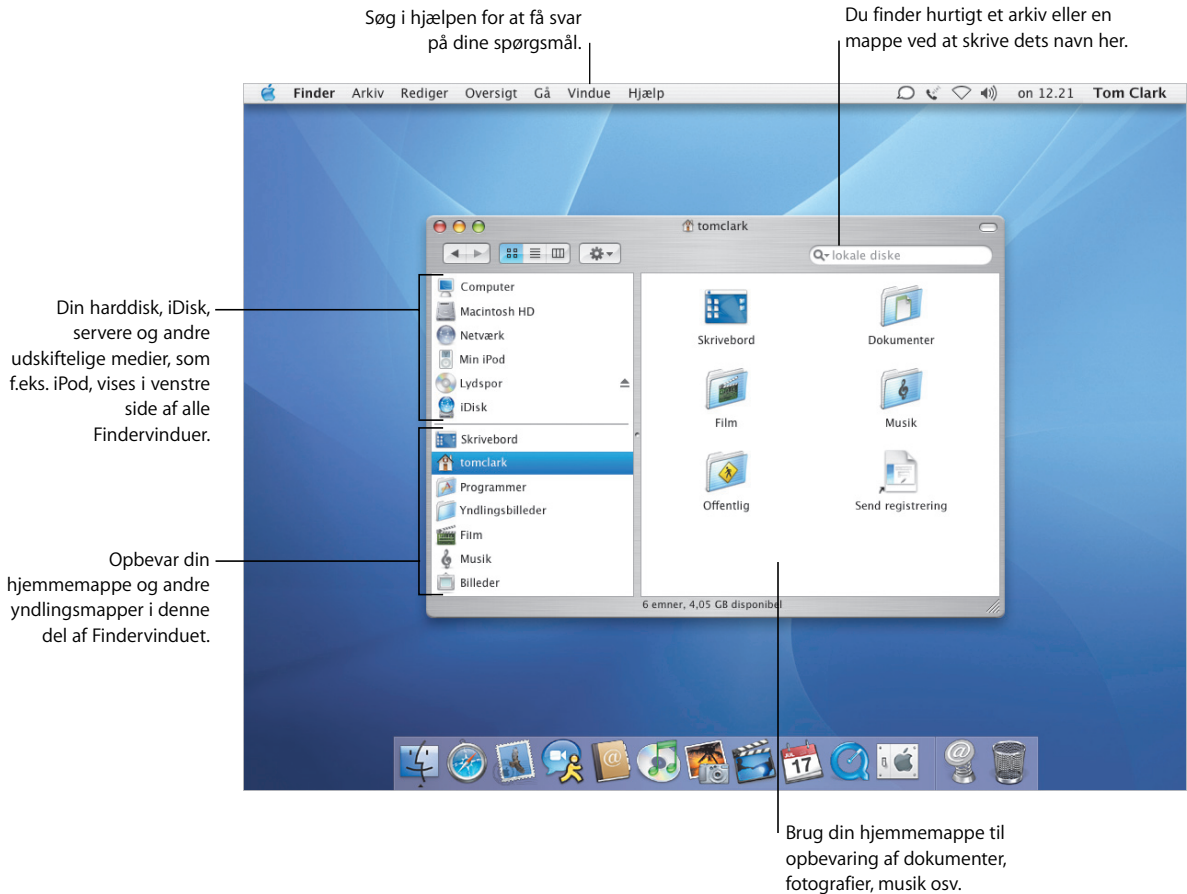
Få hurtigt adgang til diske, servere og dine yndlingsmapper i Findervinduer.



Brug iChat AV til at videochatte med venner og kolleger.

Du er i centrum

Mac OS X anbringer dig i centrum, så du nemmere kan finde dine dokumenter, lige gyldigt hvor de er. Kolonnen til venstre i alle Findervinduer giver dig direkte adgang til din iDisk, dit netværk, din hjemmemappe og andre yndlingsmapper.



Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

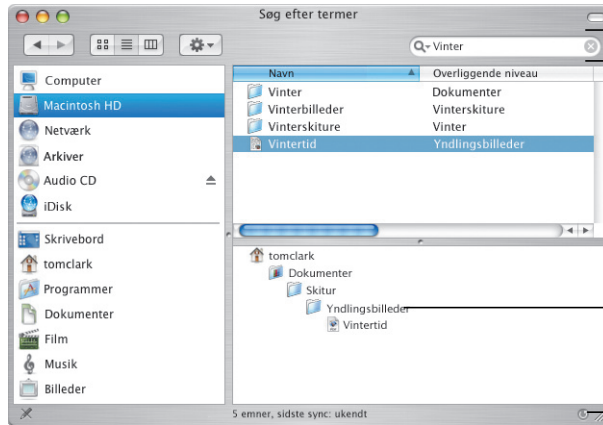
- Bruge Finder
- Udforske netværket
- Bruge hjemmemappen
- Åbne og arkivere
- Finde arkiver

Altid let adgang

Mac OS X Panther giver dig samme lette adgang til dialoger, hvor du åbner og arkiverer dokumenter i programmer, og når du søger efter arkiver i Finder.

Finde arkiver

Det er hurtigt og let at finde arkiver i Finder. Bare skriv det, du søger efter, i søgefeltet. Resultaterne vises med det samme, mens du skriver.



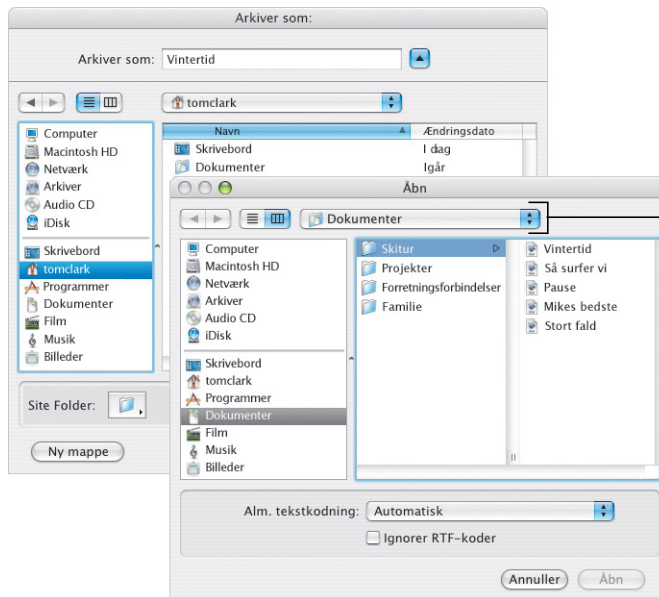
Klik på forstørrelsesglasset for at vælge, hvor der skal søges, og skriv derefter navnet på det arkiv, du leder efter.

Dobbeltklik på et arkiv for at åbne det. Dobbeltklik på en mappe for at åbne den i et nyt Findervindue.

Klik her for at gentage en søgning.

Åbne og arkivere

Dialogerne Åbn og Arkiver viser den samme oversigt, som du ser i Finder, så du kan få adgang til din iDisk, dit netværk og dine andre yndlingsmapper.

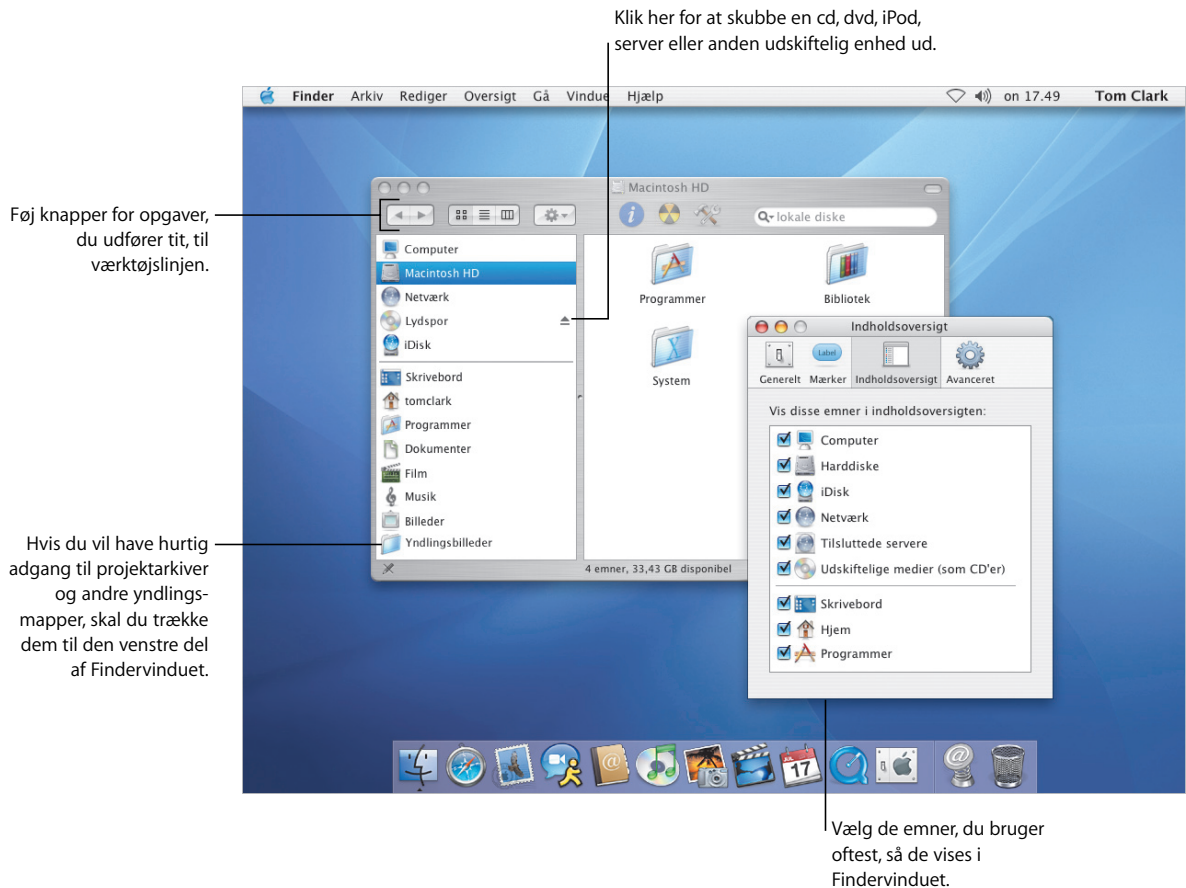


Klik på knapperne Liste eller Kolonne for at ændre oversigten. Vælg nyligt brugte lokaliteter på lokalmenuen, eller brug knapperne tilbage og fremad.

Programmer kan indeholde flere muligheder her.

Tilpasse Finder

Finder indeholder mange praktiske funktioner, der hjælper dig med at arbejde, som du vil. Du kan tilpasse Findervinduer, så du hurtigt kan få adgang til de arkiver og mapper, som du bruger oftest, og til de handlinger, du udfører hyppigt.



Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

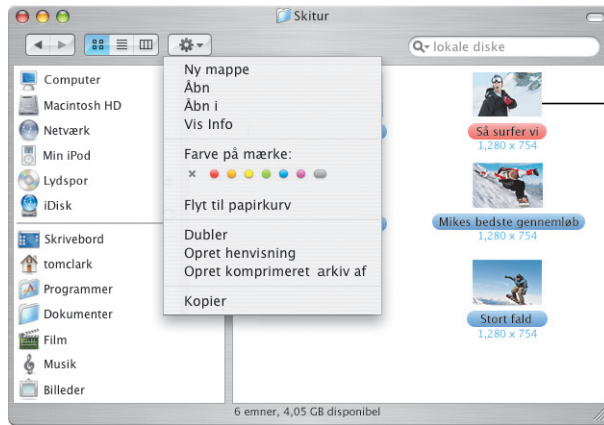
- Tilpasse Finder
- Føje emner til indholdsoversigten
- Bruge hjemmemappen
- Vælge mærker

Tilpasse arkiver

Brug lokalmenuen Handling på værktøjslinjen til at tildele arkiver mærker og udføre andre opgaver med arkiver. Du kan tilpasse Findervinduer og mærker efter dine behov.

Handlinger

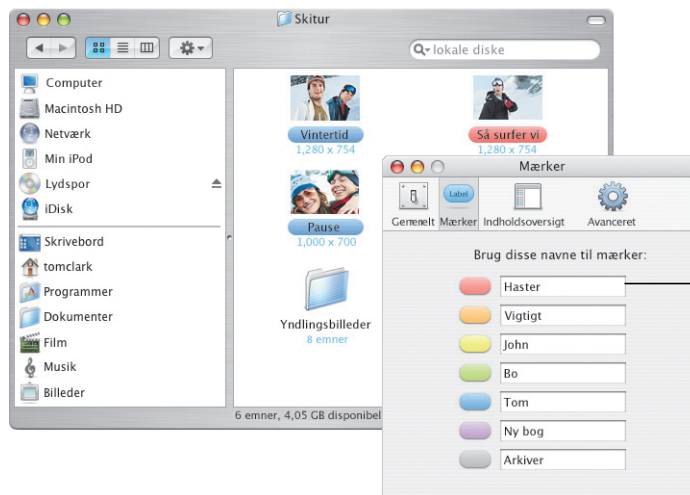
Emnerne på lokalmenuen Handling ændres, afhængigt af det valgte emne. Når du vælger et arkiv, kan du vælge et mærke til det, komprimere det eller vælge et program, det skal åbnes i.



Hvis du vil se symboloversigt eller oplysninger om emner eller ændre baggrundsfarven i Findervinduer, skal du vælge Vis oversigtsvalg på Oversigtmenuen.

Mærker

Med mærker kan du hurtigt finde vigtige dokumenter. Du kan vælge dine egne navne på mærker og søge efter arkiver på basis af mærker. Du kan også se mærker i dialogerne Åbn og Arkiver.



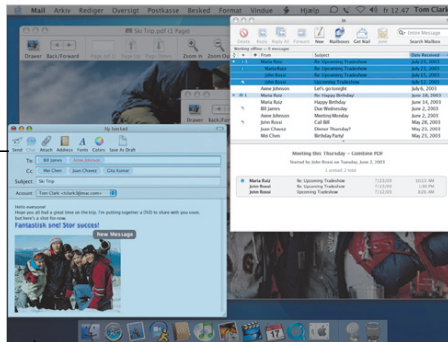
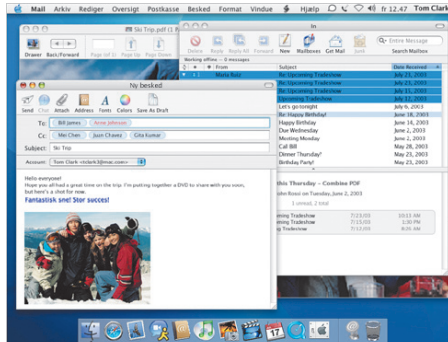
Brug panelet Mærker i Finder-indstillinger til at tilpasse navnene på mærker.

Lettere for dig

Mac OS X gør det lettere end nogensinde at få dit arbejde udført, selv når du udfører mange ting på en gang. Når der er for mange åbne vinduer på skærmen, så du ikke kan se, hvad du gør, kan du aktivere Exposé, så du får fjernet rodet med et tryk på en knap.

Exposé

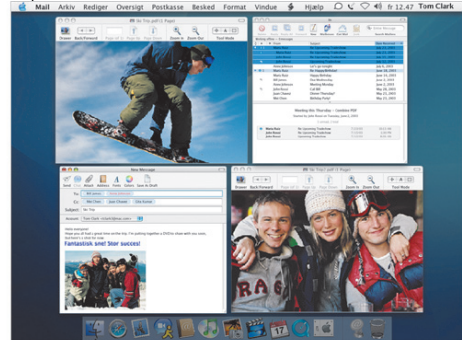
Brug disse genveje til at se de vinduer, du arbejder med, eller skrivebordet. Hvis du vil ændre standardgenvejene i Exposé eller bruge skærmhjørnerne, skal du åbne Systemindstillinger og klikke på Exposé.



Når markøren er over et vindue, vises vinduets titel.

Tryk på F10 for med det samme at få adgang til vinduerne i det aktuelle program.

Tryk på F9 for med det samme at få adgang til alle åbne vinduer på en gang.



Tryk på F11 for at adgang til skrivebordet med det samme. Tryk på F11 igen for at se dine vinduer igen.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

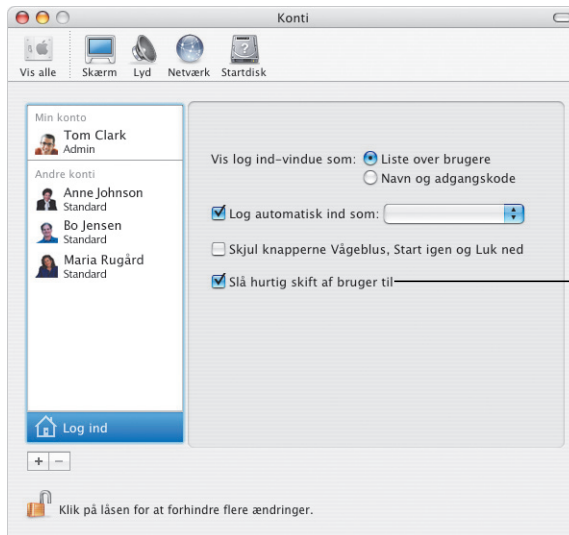
- Tilpasse Exposé
- Kopiere emner vha. Exposé
- Skifte program
- Skifte til en anden bruger

Hurtigt skift

Mac OS X gør det let for flere brugere at dele en computer. Og med Panther kan du hurtigt skifte til en anden bruger uden at slutte de åbne programmer.

Indstilling

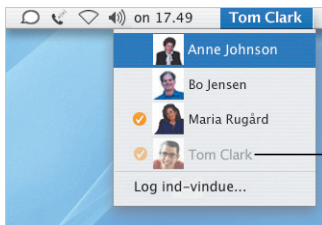
Du slår hurtigt skift af bruger til ved at åbne Systemindstillinger, klikke på Konti og klikke på Log ind.



Vælg denne mulighed i panelet Log ind-indstillinger i Konti.

Skifte bruger

Du skifter brugerkonto ved at vælge brugerens navn på menuen øverst til højre på skærmen og derefter skrive brugerens log ind-adgangskode, hvis det kræves.



Hakket betyder, at brugeren er logget ind.

Skifte

Når du skriver adgangskoden, skifter skærmen til brugerens skrivebord.



Hold forbindelsen ved lige

Mac OS X indeholder mange måder, hvorpå du kan holde forbindelsen med dine venner, familier og kolleger ved lige. iChat AV* og iSight gør det let at afholde videokonferencer, hvad enten du diskuterer arbejde, chatter med venner eller holder kontakt med din familie.

Send en IM-besked til en gruppe venner fra .Mac og AIM.

Denne person er tilgængelig for lydchat. Brug lydchat i stedet for telefonen.

Denne person er tilgængelig for videochat.

Klik for at føje en ny person til din liste over venner og Adressebog.

Klik på billedet i billedet for at se det, din ven ser.

Klik her for at se din video på fuld skærm.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

- Bruge iChat AV
- Indstille din .Mac-konto
- Organisere e-post
- Adressere beskeder

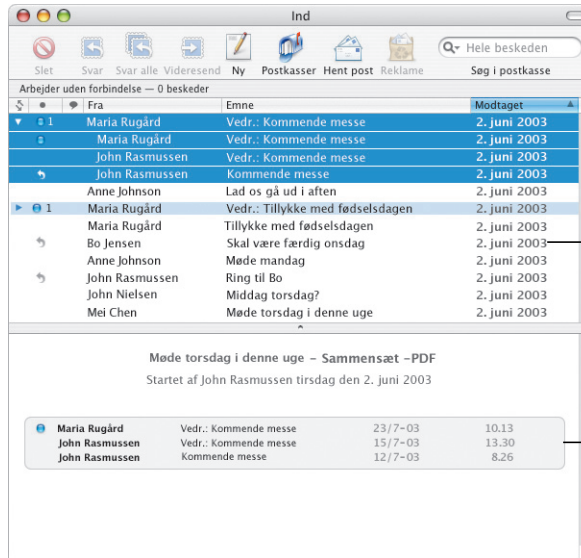
* Du skal have et .Mac-medlemskab eller en AIM-konto for at kunne bruge iChat AV.


Sig det med e-post

Brug Mail til at sende og modtage e-postbeskeder til venner og kolleger. Du vil finde nye måder at organisere de beskeder, du modtager, og til at adressere de beskeder, du sender.

Bevar overblikket

I postfremviseren kan du gruppere alle beskeder med det samme emne eller den samme "tråd." Klik på den første besked i tråden for at vælge hele tråden.



Søg efter  i statuskolonnen for at se, om du har besvaret en besked.

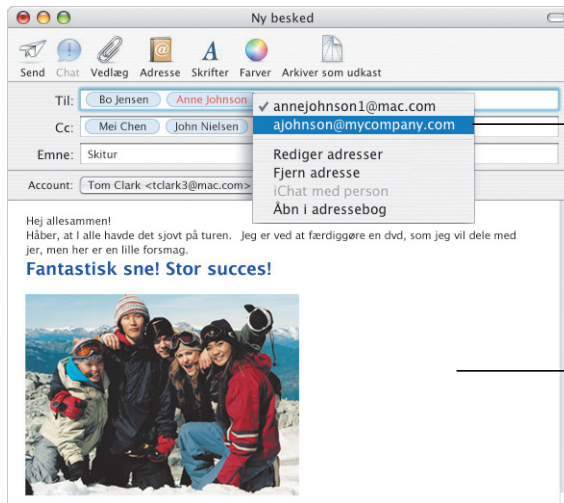
Når du vælger en tråd, vises en oversigt over beskederne i tråden. Klik på en besked for at åbne den.

Adressering

Du skriver en adresse ved at begynde at skrive navnet på en person i din Adressebog, hvorefter Mail automatisk udfylder adressen.

Du flytter en adresse fra feltet Til til feltet CC ved at trække den.

Klik på en adresse for at redigere den, føje den til din Adressebog, eller vælg en anden adresse.



Mange mennesker har flere e-postadresser. Mail kan markere adresser, så du kan være sikker på, at du sender beskeder til den rigtige adresse.

Brug skriftsnit og grafik i dine beskeder.

Forbliv mobil

Mac OS X hjælper dig med at holde dig ajour med vigtige data på alle computere sluttet til Internet. Du har altid adgang til arkiver på din iDisk*, også selvom du ikke har forbindelse til Internet, og arkiverne synkroniseres automatisk, når forbindelsen er åben.

Når computeren har forbindelse til Internet, synkroniserer iDisk automatisk, så arkiverne altid er tilgængelige.

Opbevar dine dokumenter på iDisk, så du altid kan arbejde på dem.



Du kan bruge iSync til at synkronisere adresser i Adressebog, iCal-kalendere og Safari-bogmærker med .Mac-serveren.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

- Indstille iDisk
- Synkronisere data
- Sikre computeren
- Slå FileVault til

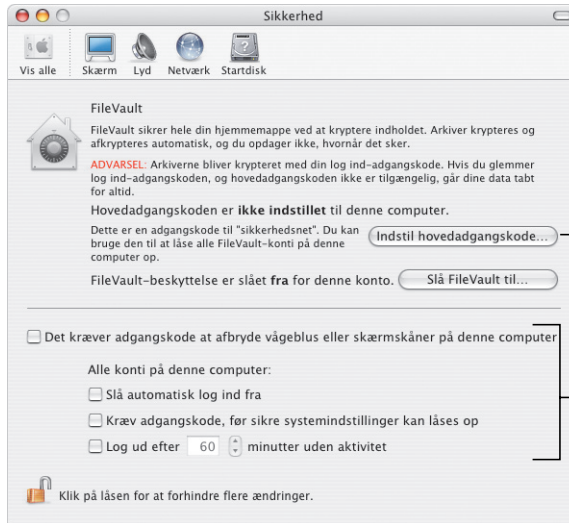
* Du skal have et .Mac-medlemskab for at kunne bruge iDisk.

Ro i sindet

Hvad enten du er på farten eller hjemme, er sikkerhed vigtigt. Slå FileVault til for at kryptere din hjemmemappe og beskytte dine vigtige data.

FileVault

Du slår FileVault til i panelet Sikkerhed. Når du gør det, skal du indstille en hovedadgangskode. Brug Conti til at slå FileVault til for andre brugere på computeren.

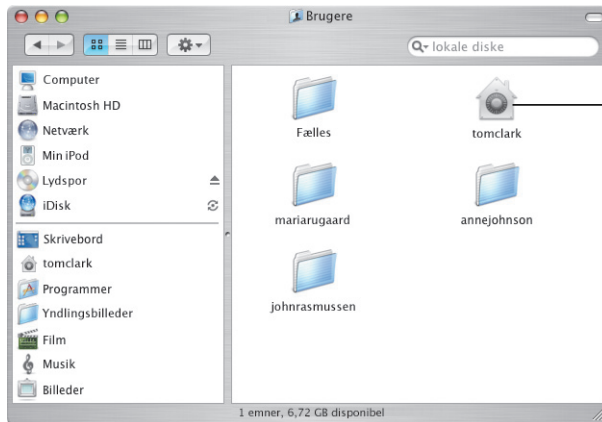


Hvis du glemmer din log ind-adgangskode, kan du få adgang til dine data ved hjælp af hovedadgangskoden. Hvis du glemmer begge adgangskoder, har du mistet dine data for altid.

Du opnår ekstra sikkerhed ved at vælge, at der skal bruges adgangskode for at få adgang til computeren i andre tilfælde.

Beskyttet

Når FileVault er slået til, kan du arbejde med dine arkiver på samme måde i Finder og andre programmer. Når du åbner et arkiv, afkrypteres det automatisk, så det er klar til brug.



Symbolet for din hjemmemappe ændres til symbolet for FileVault for at vise, at den er beskyttet.

Forenklet adressering

Med Adressebog bliver det nemt at holde styr på dine kontaktoplysninger. Du kan bruge oplysningerne til at sende e-post, faxe et dokument eller tilføje en ven i iChat AV. Du kan også udskrive din liste over kontaktpersoner, så du altid har adressebogen ved hånden.

The screenshot shows the macOS Address Book application. The window title is 'Adressebog'. The menu bar includes 'Adressebog', 'Arkiv', 'Rediger', 'Oversigt', 'Kort', 'Vindue', 'Hjælp', and system status icons. The main window is divided into three panes: 'Gruppe' (Groups), 'Navn' (Names), and a contact detail view for 'Anne Johnson'. The 'Gruppe' pane shows a list of groups: 'Alle', 'Biblioteker', 'FORRETNINGSFORBINDELSER', 'LEGER', 'FAMILIE', 'VENNER', 'HJEMME', 'SKOLE', and 'ARBEJDE'. The 'Navn' pane shows a list of names: 'Anne Johnson', 'Maria Rugård', 'Mei Chen', 'Gita Kock', 'Bo Jensen', 'Tom Clark', 'John Nielsen', and 'Ravi Patel'. The contact detail view for 'Anne Johnson' shows her photo, name, and contact information: 'arbejde 12345678', 'mobil 12345678', 'arbejde annejohnson@mycompany.com', 'hjemme annejohnson1.com'. A context menu is open over the contact, showing options: 'Send e-post', 'iChat', 'Besøg hjemmeside', 'Åbn iDisk', and 'Send opdatering...'. The 'Bemærk' (Notes) field contains the text: 'Har nogle fantastiske kontakter inden for branchen. Er allergisk over for chokolade.' The dock at the bottom shows various system icons.

Brug almindelige bibliotekstjenester som LDAP.

Opret grupper for at organisere dine kontakter. Du tilføjer kontakter ved at trække dem til gruppen.

Klik på disse knapper for at oprette en ny gruppe eller føje et nyt kort til Adressebog.

Skriv her for at søge efter dine kontaktoplysninger.

Send denne person en e-postbesked, eller start en chat.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

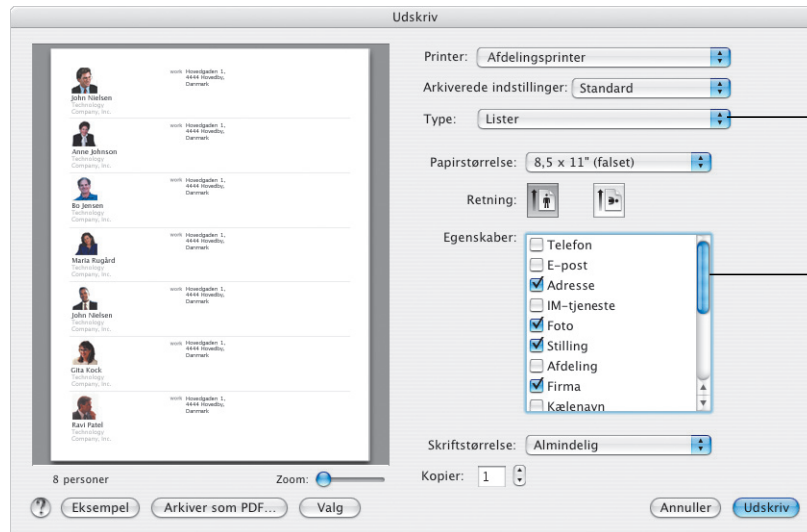
- Brug Adressebog
- Udskrive adresser
- Indstille printere
- Sende og modtage faxer

Udskrive og faxe

Udskriv oplysningerne i Adressebog som en liste eller som adresseetiketter. Med den nye indbyggede faxunderstøttelse kan du sende faxmeddelelser vha. de faxnumre, der opbevares i Adressebog.

Udskrive

Hvis du altid vil have din personlige telefonbog ved hånden, kan du udskrive oplysningerne i Adressebog som en liste inkl. billeder. Du kan også udskrive adresseetiketter fra Adressebog.

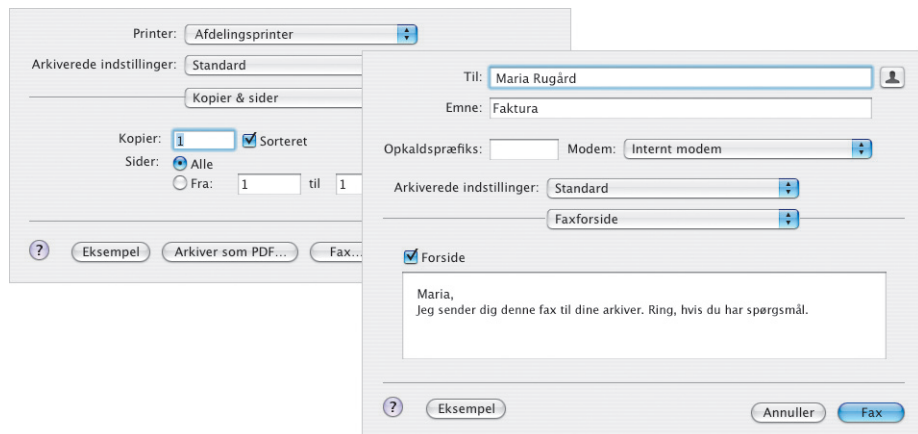


Vælg at udskrive en liste eller adresseetiketter vha. Avery-etiketter.

Vælg de emner, der skal med på udskriften.

Fax

Du kan sende faxmeddelelser til andre vha. deres faxnumre i Adressebog. Du kan også modtage faxmeddelelser og se dem i Billedfremviser.



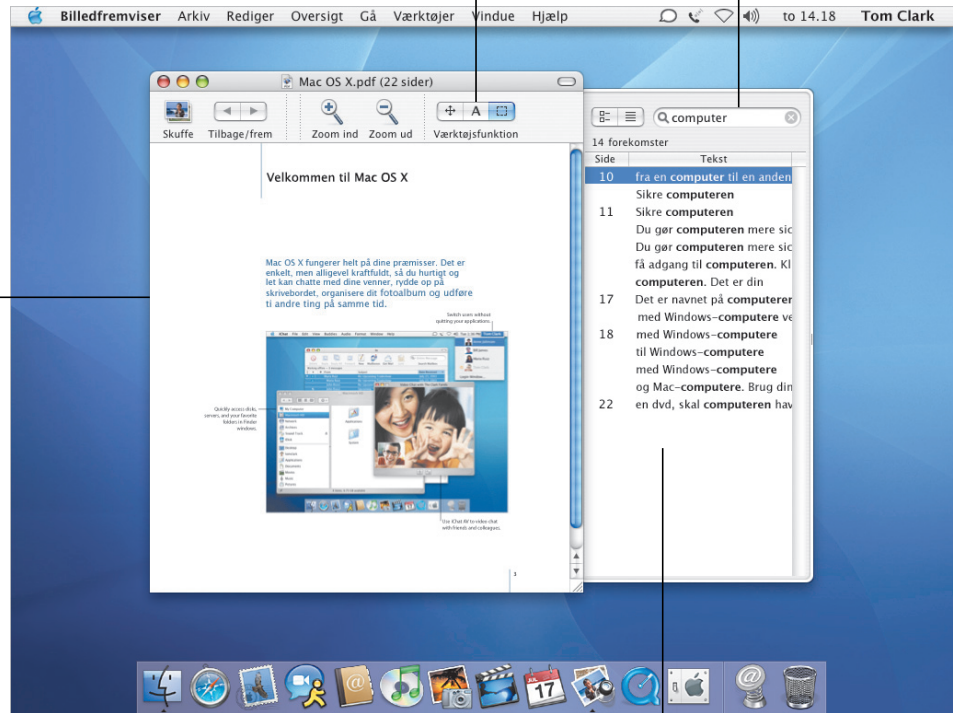
Fantastisk fremviser

Billedfremviser er det hurtigste program til PDF-arkiver på Mac. Ligeegyldigt hvor stort PDF-arkivet er, kan du hurtigt og let finde de oplysninger, du skal bruge. Hvad enten du ser på dokumenter og billeder på skærmen eller udskriver dem fra Billedfremviser, vil de altid vise sig fra deres bedste side.

Brug værktøjerne til at kopiere tekst og billeder i PDF-arkiver eller til at beskære dine billedarkiver.

Skriv her for at søge efter tekst i PDF-arkivet.

Brug Billedfremviser til at se på PDF-arkiver og mange andre typer billedarkiver.



Klik på et emne i søgeresultaterne for at åbne den pågældende side.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

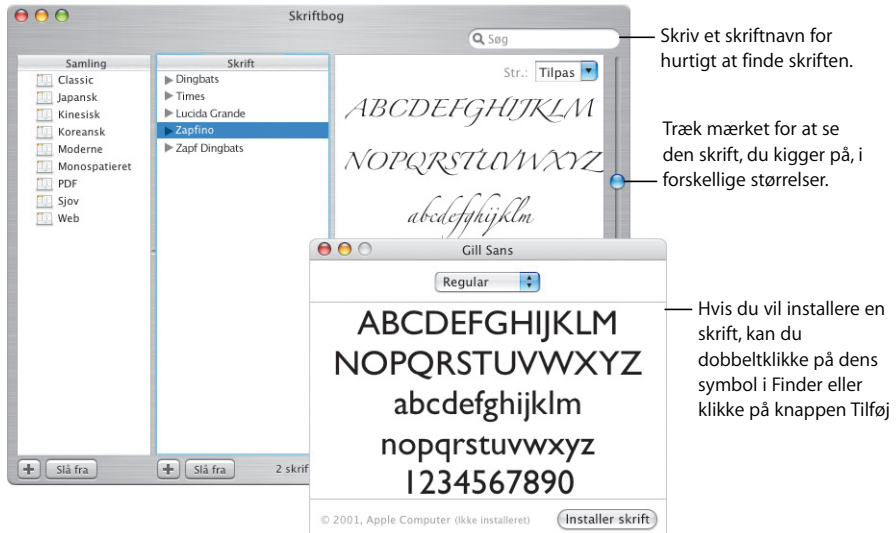
- Brug Billedfremviser
- Vælg skifter til brug i dokumenter
- Oprette skriftsamlinger
- Indstille typografiske valg

Fantastiske skrifter

Mac OS X indeholder en enestående samling skrifter, som du kan bruge. Med Skriftbog og skriftvinduet bliver det let at installere, se og administrere alle dine skrifter.

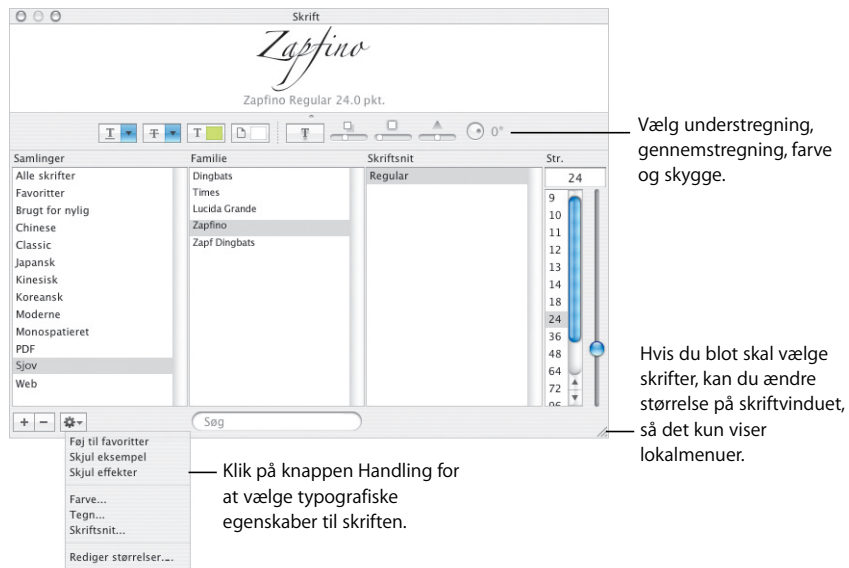
Skriftbog

Brug Skriftbog til at installere, se og organisere skrifter. Du organiserer skrifter ved at oprette en samling og trække skrifter til den. Hvis du ikke vil se en skrift i skriftvinduet, skal du vælge den og klikke på Slå fra.



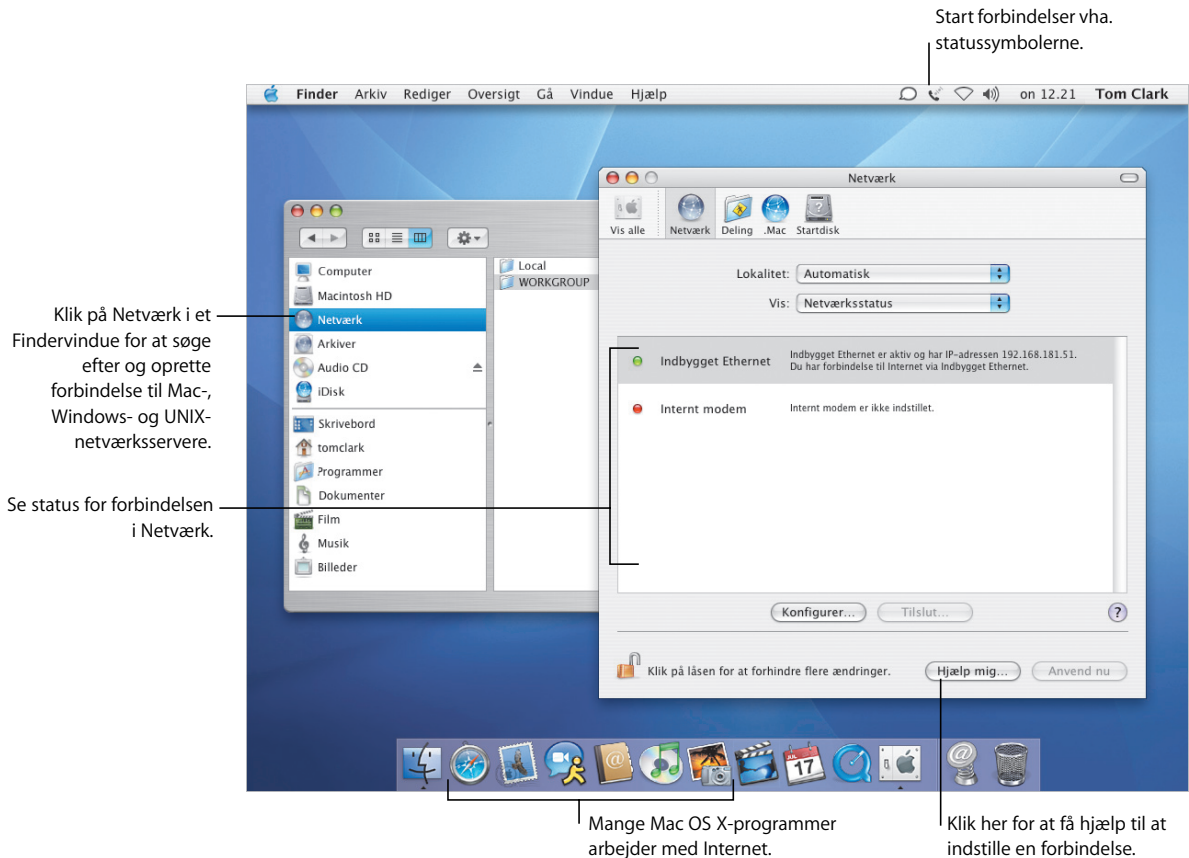
Skriftvindue

Når du arbejder på et dokument, kan du i skriftvinduet vælge skrifte, skriftsnit og typografiske funktioner i en skrift. Du kan få adgang til de samme samlinger, som du har oprettet i Skriftbog. Du kan også oprette nye samlinger eller føje skrifte til samlingen Favoritter.



Få forbindelse

Med Mac OS X bliver det let at oprette forbindelse til et netværk eller til Internet. Når forbindelsen er oprettet, gør programmer som Safari, iChat AV og iTunes det mere produktivt og sjovere at bruge Internet.



Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

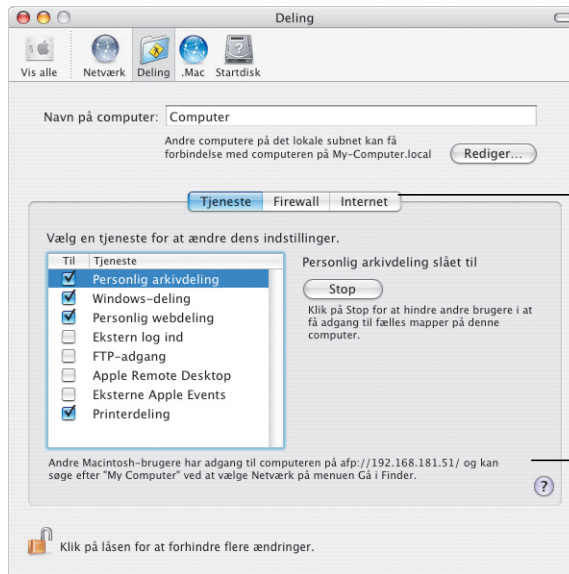
- Få forbindelse
- Dele arkiver
- Søge på Internet
- Udforske Internet

Dele og surfe

Det er let og sikkert at dele dine arkiver, mapper eller din Internetforbindelse. Safari er den hurtigste og mest brugervenlige webbrowser til Mac.

Deling

Brug panelet Deling til at slå de ønskede netværkstjenester til, inkl. deling med Windows-computere og Internetdeling. Adskil dit netværk fra verden udenfor vha. en personlig firewall.



Klik på disse knapper for at dele din Internetforbindelse med andre computere på netværket og slå personlig firewall til.

Den adresse, du skal bruge for at få adgang til en tjeneste, vises her.

Safari

Safari er meget hurtig til at vise websider. Du finder websteder på et øjeblik med det indbyggede Google-søgefelt. Klik på knappen Tilføj bogmærke (+) for at tilføje en webside som et bogmærke. Med faner kan du åbne flere websider i det samme vindue.

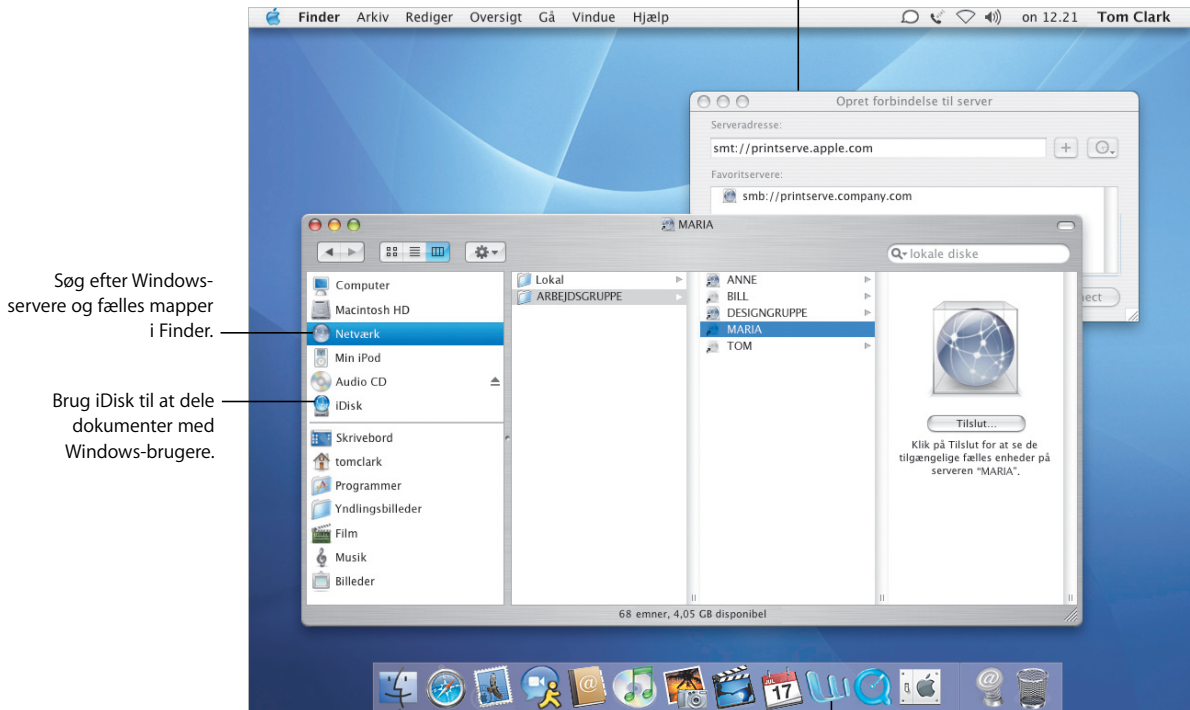


Brug SnapBack-knapperne til at vende tilbage til startsiden eller Google-søgeresultaterne.

Virker med Windows

Mac OS X passer ubesværet ind i Windows-netværk, så du kan dele dokumenter og printere. Du kan oprette en sikker forbindelse til et Windows-netværk via Internet og få adgang til Microsoft Exchange-servere.

Du kan også bruge dialogen Opret forbindelse til server til at få adgang til servere i Finder.



Søg efter Windows-servere og fælles mapper i Finder.

Brug iDisk til at dele dokumenter med Windows-brugere.

Mange programmer, f.eks. Microsoft Word, findes både til Mac- og Windows-computere, så du kan let dele arkiver.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

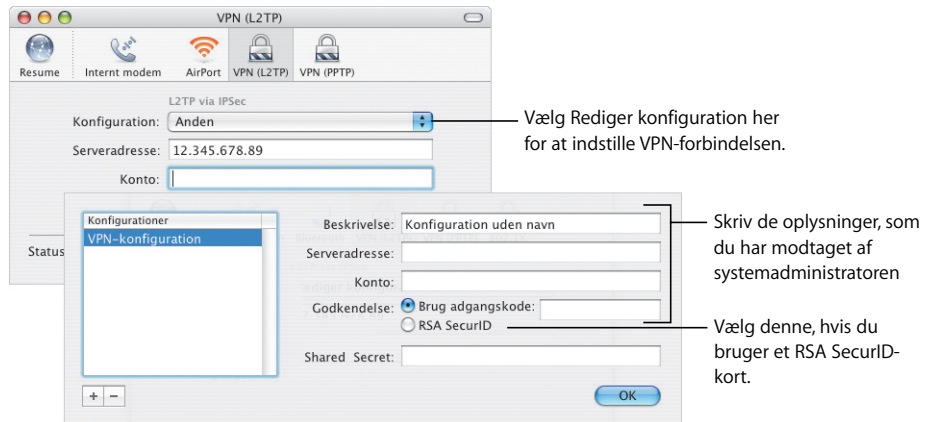
- Oprette forbindelse til Windows-computere
- Dele arkiver med Windows-computere
- Oprette forbindelse vha. VPN
- Åbne arkiver

Forbindelser til Windows

Brug Internetopkald til at etablere en ekstern VPN-forbindelse til Windows- og Cisco-firmanetværk. Brug Mail og Adressebog med Microsoft Exchange-posttjenester.

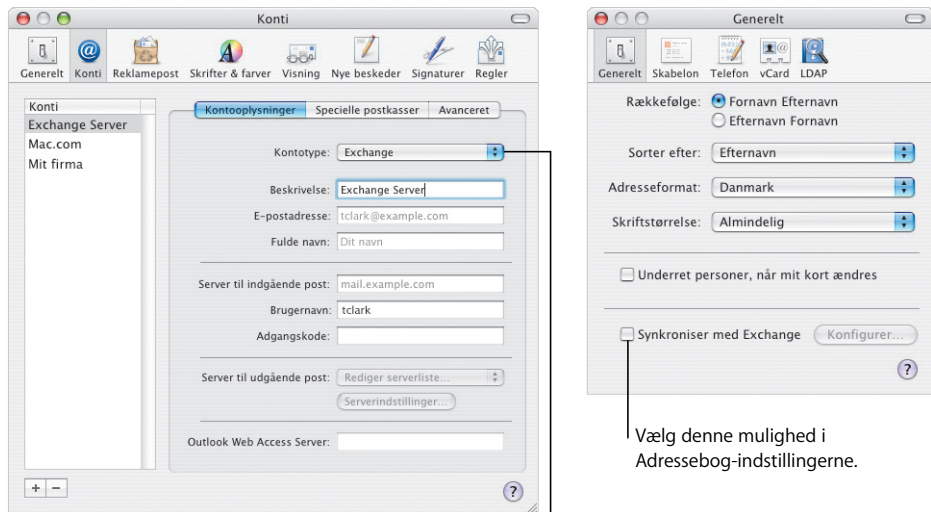
VPN

I Internetopkald skal du vælge Ny VPN-forbindelse på Arkivmenuen og derefter vælge L2TP via IPsec. Det er den samme standard, som bruges af Windows-netværk.



Exchange-tjenester

Mail og Adressebog arbejder med Microsoft Exchange-servere, så du kan få adgang til de samme adresser på en Exchange-server.



I Mail-indstillinger skal du oprette en ny konto og vælge Exchange på lokalmenuen Kontotype.

Få det meste ud af iLife

Det bliver mere og mere populært at bruge digitale enheder til at optage de store øjeblikke i vores liv. iLife gør det nemt at finde øjeblikkene, sammensætte dem efter behov og dele dem med andre.

Opret dine egne film vha. iMovie og dit digitale videokamera.

Køb musik fra iTunes Music Store.*

Opret spillelister for at organisere din musik.

Fremstil et komplet lysbilledshow med dine fotografier og musik fra iTunes.

Bestil aftryk eller et album, del dine fotografier med .Mac, eller vis dem på skrivebordet.*

The screenshot shows the iPhoto application window in the foreground, displaying a grid of photos. An iTunes window is overlaid on top, showing a music library with various playlists and albums. Annotations with arrows point to specific features: 'Køb musik fra iTunes Music Store.*' points to the iTunes Music Store icon; 'Opret spillelister for at organisere din musik.' points to the playlist list; 'Fremstil et komplet lysbilledshow med dine fotografier og musik fra iTunes.' points to the 'Lysbilledshow' button in the iPhoto toolbar; and 'Bestil aftryk eller et album, del dine fotografier med .Mac, eller vis dem på skrivebordet.*' points to the 'Bestil aftryk', 'Bestil bog', and 'Mac Slides' buttons in the iPhoto toolbar. The background shows the iMovie application window with a video preview and editing controls.

Du kan få flere oplysninger, hvis du søger i hjælpen efter:

- Bruge iTunes til at købe musik
- Oprette et lysbilledshow med iPhoto
- Fremstille film med iMovie
- Fremstille dine egne dvd'er

*iTunes Music Store og nogle iPhoto-tjenester findes muligvis ikke i dit land. Du skal have et .Mac-medlemskab for at kunne bruge visse iPhoto-tjenester.

Billeder og film

Med iPhoto og iMovie kan du optage digitale fotografier og film og derefter fremstille interessante præsentationer og film med dem.

iPhoto

Opret album for at organisere dine fotografier i iPhoto. Du kan bearbejde dine billeder og beskære dem til en anden størrelse for at gøre dem klar, så de kan deles med andre.



Træk for at vælge det område, du vil arbejde med eller beskære, eller vælg en standardstørrelse på lokalmenuen Fast format.

Finpuds billedet, og zoom ind for at se detaljerne.

iMovie

Brug iMovie til at samle dine film, billeder og musik. Du kan tilføje effekter, titler og overgange for at gøre resultatet perfekt.



Føj panorering og zoom til stillbilleder med Ken Burns-effekten.

Brug iMedia-browseerne til at tilføje filmklip, fotografier eller musik, eller gør klar til at brænde din egen dvd.

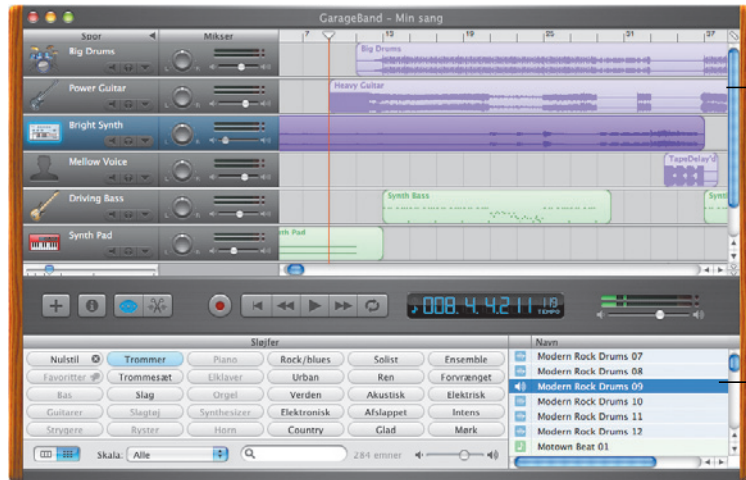
Træk scener eller overgange til tidslinjen, og træk dem derefter til de korrekte placeringer.

Fremstil din egen musik

Med GarageBand bliver din Mac til et lydstudie med hundredvis af instrumenter, som du kan bruge, når du skaber, spiller og optager din egen musik.

GarageBand

Fremstil sange vha. de indbyggede instrumenter, Apple Loops og optagelser af rigtige instrumenter. Føj din egen musik til til lysbilledshow og dvd-mener, brænd den på cd'er, eller brug den som underlægningsmusik til et iMovie-projekt.



GarageBand giver dig fuld kontrol med dine spor, så du kan få den helt rigtige lyd frem.

Brug en Apple Loop som grundlag, når du skaber din første sang.

Fremstil dine egne dvd'er

Brug iDVD* til at fremstille dvd'er, så du kan dele de film og lysbilledshow, du fremstiller, med venner og familie.

iDVD

Vælg en film eller et fotoalbum som udgangspunkt for din dvd. Fremstil derefter specielle dvd-mener, så du kan gennemse dit værk. Brænd en dvd, når du er klar.



Klik her for at brænde dvd'en.

Opret specielle dvd-mener med dine film, musik og fotografier.

Opret et lysbilledshow med et iPhoto-album og musik fra iTunes.

* Du kan kun brænde dvd'er, hvis computeren er udstyret med et SuperDrive. iDVD er måske ikke installeret på computeren.